

วิเคราะห์สถานการณ์พืชเศรษฐกิจโกโก้

โดย นางสาวศิริพร เพ็ญยิ้ม
กลุ่มนโยบายและวางแผนการใช้ที่ดิน

โกโก้ (Cocoa) เป็นพืชทางเลือกที่คาดการณ์ว่าจะมีการเติบโตของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศเพิ่มมากขึ้นในอนาคต การผลิตโกโก้ของประเทศไทยในช่วงปี 2559-2563 พื้นที่ยืนต้นเพิ่มขึ้นร้อยละ 148.16 ต่อปี เพิ่มจาก 150 ไร่ ในปี 2559 เป็น 5,912 ไร่ ในปี 2563 ผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 109.04 ต่อปี เพิ่มจาก 45.47 ตัน ในปี 2559 เป็น 859.25 ตัน ในปี 2563 สำหรับสถานการณ์ตลาดโกโก้ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่จะจำหน่ายผลผลิต (ผลสด) ให้กับบริษัทเอกชนซึ่งได้ทำ Contract Farming กับเกษตรกร โดยมีสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเป็นหน่วยงานกำกับดูแล ซึ่งทางบริษัทได้ทำสัญญารับซื้อผลผลิตกับเกษตรกรในราคาประกันผลผลิตกิโลกรัมละ 8 บาท นอกจากนี้ทางบริษัทได้สนับสนุนด้านองค์ความรู้ เทคโนโลยีการผลิตเพื่อให้เกษตรกรสามารถทำการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้ผลผลิตที่มีคุณภาพทำให้ได้ราคาดีจึงเป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรหันมาปลูกและขยายพื้นที่ปลูกโกโก้เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากได้ราคาตามมาตรฐานและมีแหล่งรับซื้อที่แน่นอน (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2564)

บทวิเคราะห์

โกโก้เป็นพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ของเกษตรกร เนื่องจากปัจจุบันตลาดในประเทศและต่างประเทศมีความต้องการโกโก้สูงเพื่อนำไปผลิตเป็นช็อคโกแลต ในขณะที่สถานการณ์การผลิตของประเทศไทยผ่านมาปี 2563 เกษตรกรปลูกโกโก้ 1,393 ครัวเรือน ได้ผลผลิต 859,249.00 กิโลกรัม ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 14.64 บาท ในปี 2564 เกษตรกรปลูกโกโก้ 2,315 ครัวเรือน ได้ผลผลิต 881,634.97 กิโลกรัม ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 33.71 บาท เกษตรกรปลูกโกโก้เพิ่มขึ้นร้อยละ 66.19 ผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.61 และราคาเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 130.26 เนื่องจากผลผลิตที่เกษตรกรที่เริ่มปลูกยังไม่ออกผล

ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรเข้าไปให้ความรู้เรื่องการปลูกโกโก้แก่เกษตรกร กระทรวงพาณิชย์หาตลาดรองรับให้แก่เกษตรกรเนื่องจากตลาดในและต่างประเทศมีความต้องการผลผลิตโกโก้เป็นอย่างมาก
2. โกโก้เป็นพืชเศรษฐกิจทางเลือกที่สามารถสร้างรายได้ และยังมีตลาดรองรับมาก เกษตรกรควรพิจารณาการปลูกพืชผสมผสานเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากราคาผันผวนของสินค้าเกษตร

อ้างอิง

กรมวิชาการเกษตร. 2564. การจัดการความรู้ เทคโนโลยีการผลิตโกโก้. (ไฟล์ข้อมูล).

สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

กรมส่งเสริมการเกษตร. 2565. รายงานข้อมูลภาวะการผลิตพืชและราคาโกโก้. แหล่งที่มา:

<https://production.doae.go.th/service/report-product-statistic/index>. เข้าถึงข้อมูลวันที่

2 กุมภาพันธ์ 2565.

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2564. การศึกษาศักยภาพการผลิตและการตลาดโกโก้ กรณีศึกษาจังหวัดน่าน.

แหล่งที่มา: <https://www.oae.go.th/>. เข้าถึงข้อมูลวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565.